

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Верховинського районного відділення поліції Головного управління
Національної поліції в Івано-Франківській області
29.05.2024

м. Івано-Франківськ, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 29.05.2024 групою НПМ здійснено відвідування Верховинського районного відділення поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Мнишенко Євгенія Сергіївна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Івано-Франківській області (керівник групи НПМ);

Непийвода Людмила Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Гуменяк Юрій Богданович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Дем'янчук Світлана Степанівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Верховинське районне відділення поліції ГУНП в Івано-Франківській області (далі – Верховинське РВП, відділення поліції) знаходиться за адресою: вул. Незалежності, 4, с-ще Верховина, Верховинського р-ну, Івано-Франківської обл., 78701.

Керівництво: Сокол Богдан Васильович, начальник Верховинського районного відділення поліції ГУНП в Івано-Франківській області.

Розташоване відділення поліції у триповерховій адміністративній будівлі, у

У будівлі наявне підвальне приміщення, яке обладнане під укриття, де є місця для сидіння, мінімальний запас води та їжі, схема евакуації та покажчики руху.

Відвідуванням встановлено, що на вході до відділення поліції наявна інформація про найменування підрозділу поліції. Наявні інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян. Відвідувачі мають вільний доступ до вестибюлю, де знаходиться черговий, а також кімнати прийому громадян. У приміщення відділення поліції встановлена підйомна платформа з вертикальним переміщенням для людей з інвалідністю, що пересуваються на кріслі колісному.

У приміщенні відділення поліції встановлено сім камер відеоспостереження: на двох входах у будівлю, у вестибюлі, у черговій частині, кімнаті прийому громадян, в приймальній керівника та в кімнаті для проведення слідчих дій з архівацією записів не менше 30 діб.

Впродовж 2023 року співробітниками Верховинського РВП затримано 18 осіб, з яких: за вчинення адміністративних правопорушень - 8 осіб, за підозрою у вчиненні злочину (стаття 208 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України)) - 5 осіб, на підставі ухвали слідчого судді, суду - 5 осіб. З початку 2024 року було затримано 4 особи, з яких: за вчинення адміністративних правопорушень - 2 особи, за підозрою у вчиненні злочину – 2 особи.

У день відвідування у відділенні поліції затримані особи не перебували.

Попереднє відвідування відділення поліції групою НПМ здійснювалось 21.06.2019.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України)

1. Відвідуванням НПМ встановлено, що впродовж 2023-2024 років до Верховинського РВП надійшло 40 повідомлень громадян про можливі неправомірні дії працівників поліції, в т.ч. побиття.

У порушення вимог частини 4 статті 216 КПК України та частини 3 статті 8 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» керівництвом відділення поліції запроваджено негативну практику розгляду відомством повідомлень про можливі кримінальні правопорушення, які за інформацією заявників (потерпілих) вчинені працівниками поліції, без своєчасного та невідкладного інформування відповідного територіального управління Державного бюро розслідувань, а також відповідної реєстрації таких відомостей у Єдиному реєстрі досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

Під час спілкування із працівниками поліції з'ясовано, що за результатами перевірки фактів, викладених у цих зверненнях, працівниками поліції кримінальні провадження не реєструвались, до органів Державного бюро розслідувань інформація та повідомлення не направлялись.

2. У порушення підпункту 11 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» у відділенні поліції не здійснюється комісійне обстеження всіх службових приміщень та транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим особам.

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

3. У порушення пункту 1 розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440, у відділенні поліції тривалий час не функціонує кімната для затриманих осіб у зв'язку з невідповідністю національним та міжнародним стандартам (фото 1). Такий стан призводить до того, що уповноважені службові особи, які здійснюють затримання, вимушені тримати затриманих осіб у службових кабінетах чи інших приміщеннях органу поліції, які не пристосовані для такого тримання, до направлення їх до ізолятора тимчасового тримання.

4. Відвідуванням встановлено, що в порушення вимог Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 (далі – Положення), кімната для проведення слідчих дій (№ 14), що розміщена на другому поверсі, не облаштована у відповідності до вимог вказаного Положення та фактично не функціонує. Натомість, у цій кімнаті облаштоване робоче місце працівника слідчого відділення (фото 2).

Варто також зазначити, що пунктом 3 наказу Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 визначена пряма заборона проводити слідчі дії та інші передбачені законодавством України заходи (опитування, побачення із захисником тощо), необхідні для повного, всебічного й об'єктивного дослідження обставин учинення злочинів за участю осіб, затриманих за підозрою в їх вчиненні, у будь-яких приміщеннях органів і підрозділів поліції, крім слідчих кімнат.

5. Пунктом 4 наказу Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 встановлено заборону на доставляння осіб, які утримуються в ізоляторах тимчасового тримання, до приміщень органів національної поліції для проведення слідчих дій. Водночас виявлено, що затриманий ██████████ 14.10.2023 о 9.40 год. був доставлений працівниками поліції з ізолятора тимчасового тримання № 2 м. Коломия до Верховинського РВП «по справі для проведення слідчих дій», що підтверджується відповідним записом в Журналі доставлених, відвідувачів та запрошених за № 508 (фото 4).

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію»)

6. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, у працівників відділення поліції на момент відвідування відсутні відповідні посвідчення (сертифікати) щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України)

7. Попри вимоги пункту 12 додатку 2 (Перелік приміщень і устаткування чергової служби органу (підрозділу) поліції, закладу освіти та поліцейських первинної комунікації фронт-офісів) до Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України (пункт 5 розділ I), затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440, у відділенні поліції немає кімнати для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками.

Відсутність такої кімнати унеможлиблює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником, а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості.

8. У порушення вимог абзацу сьомого підпункту 2 пункту 10 Порядку інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги про випадки затримання, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363 (зі змінами), Верховинським РВП не подавалась міжрегіональному центру з надання безоплатної правничої допомоги інформація про кількість випадків затримання протягом звітного періоду (I кв. 2024 року) осіб та кількість випадків неприбуття або несвоєчасного прибуття адвокатів.

Як з'ясувалося в ході відвідування, у Верховинському районі є проблемним питанням надання безоплатної правової допомоги, в т.ч. і затриманим особам, у зв'язку з відсутністю достатньої кількості місцевих адвокатів, а також особливістю гірської території.

Право на ефективний засіб юридичного захисту (статті 40, 57, 59 Конституції України, стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод)

9. У порушення статей 212, 213 КПК України, інформація щодо обліку усіх дій, що проводяться із залученням затриманого, неналежно фіксується службовими особами, відповідальними за перебування затриманих у відділенні поліції. Зокрема, не надаються щоденні письмові звіти про дотримання прав затриманих осіб, підозрюваних в скоєнні злочину за дні перебування їх у відділенні поліції в статусі затриманого. Записи в Журналі обліку всіх дій

ведуться формально, про це свідчать відсутність підписів затриманих осіб, неповна інформація щодо затримання осіб (фото 5, 6), а також отримана інформація від працівників поліції.

Під час спілкування з'ясовано, що дані службові особи не виконують в повному обсязі покладені на них обов'язки стосовно здійснення контролю за дотриманням іншими працівниками поліції прав затриманого, а також безпосереднє забезпечення цих прав у відповідності до вимог розділу X Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Івано-Франківській області:

1.1. Відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про Національну поліцію» за викладеними у звіті фактами за результатами відвідування НПМ провести службове розслідування та вжити заходів щодо усунення наявних порушень вимог законодавства.

2. Верховинському районному відділенні поліції ГУНП в Івано-Франківській області:

2.1. Відповідно до частини 4 статті 216 КПК України забезпечити внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про кримінальні правопорушення, віднесені до підслідності Державного бюро розслідувань та невідкладного інформування територіального управління Державного бюро розслідувань.

2.2. Забезпечити проведення щотижневого комісійного обстеження всіх службових приміщень та транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим особам.

2.3. Обладнання кімнати для затриманих відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440.

2.4. Облаштувати кімнати для проведення слідчих дій у відповідності до вимог, передбачених наказами МВС України від 18.12.2003 № 1561 «Про затвердження Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України».

2.5. Забезпечити проведення опитування та інших процесуальних дій з відвідувачами, запрошеними та доставленими до органів (підрозділів) поліції особами лише в спеціально відведених та обладнаних для цього службових

приміщеннях (кімнатах для проведення слідчих дій) відповідно до вимог підпункту десятого пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських».

2.6. Забезпечити належну фіксацію перебування осіб в органі поліції та ведення службової документації, визначеної Інструкцією з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженою наказом МВС України від 23.05.2017 № 440;

2.7. Припинити негативну практику доставляння осіб, які утримуються в ізоляторах тимчасового тримання, до приміщень відділення поліції для проведення слідчих дій, заборона яких передбачена пунктом 4 наказу МВС України від 18.12.2003 № 1561;

2.8. Обладнати у Верховинському РВП кімнату для конфіденційного побачення затриманого із захисником;

2.9. Забезпечити контроль за виконанням вимог статей 212, 213 КПК України щодо обов'язків особи, відповідальної за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих у Верховинському РВП.

2.10. Організувати підготовку та підвищення кваліфікації працівників поліції, які згідно зі своїми службовими обов'язками зобов'язані володіти знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги.

2.11. Забезпечити належне ведення службової документації, зокрема, Журналу обліку всіх дій із затриманими, Журналу інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим, а також внесення до службової документації достовірної та повної інформації.

2.12. Забезпечити щоквартальне інформування Західного міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги про кількість випадків затримання протягом звітного періоду осіб та кількість випадків неприбуття або несвоєчасного прибуття адвокатів відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363.

2.13. Вжити вичерпних заходів, спрямованих на недопущення зазначених недоліків у всіх територіальних підрозділах, підпорядкованих Головному управлінню Національної поліції в Івано-Франківській області.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотоматеріали.

**Керівник групи НШМ
Представник Уповноваженого
в Івано-Франківській області**

Євгенія МНИШЕНКО

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

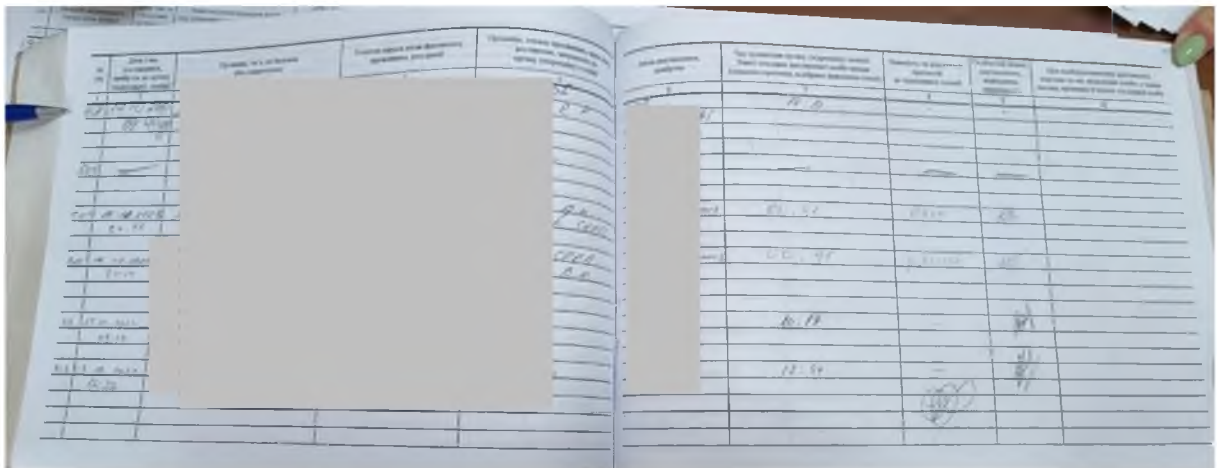

фото 5

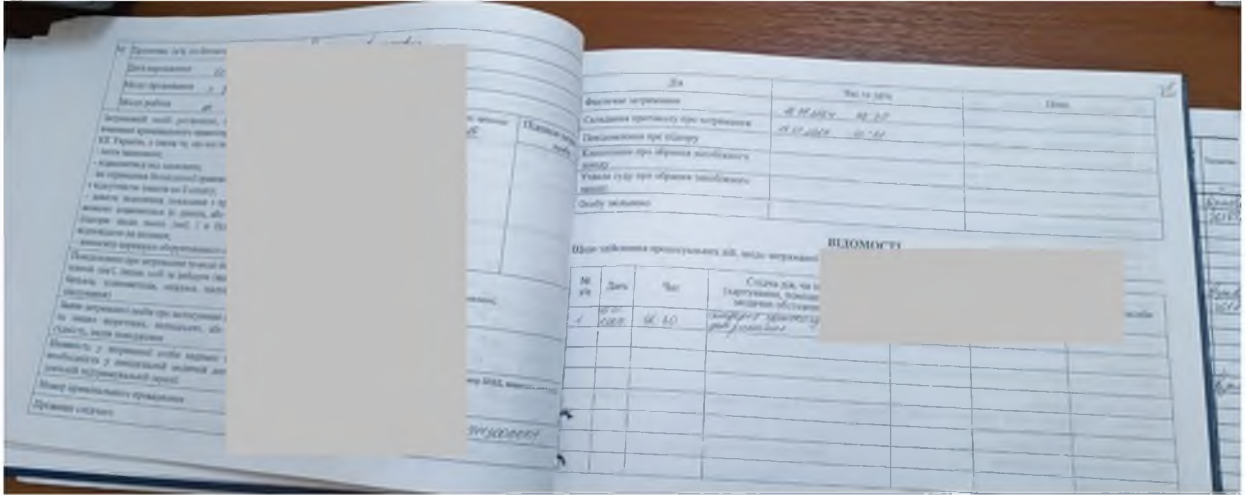

фото 6

